

Predlog za reformu rada ASFD i organizacije **Evropske smotre srpskog folklora dijaspore**

Poštovani članovi ASFD,

U želji da se unapredi transparentnost, efikasnost i poverenje u rad ASFD, kao i da se Evropska smotra folklora vrati na nivo koji zaslužuje, predlažemo sledeće reforme u oblasti upravljanja, organizacije, umetničkog nadzora i tehničkih uslova smotre. Verujemo da samo uz ozbiljan i odgovoran pristup možemo stvoriti ambijent u kojem će se svi ansambli osećati ravnopravno, poštovano i motivisano da i dalje učestvuju u očuvanju naše zajedničke tradicije.

1. Predlog za novi način izbora predsednika i uprave ASFD

Smatramo da je neodrživo da izbor predsednika ASFD zavisi isključivo od glasova predstavnika nacionalnih saveza, posebno ukoliko se članstvo u Upravnom odboru ograničava na predsednike tih saveza, iako to nije precizirano u Pravilniku. Ovakva praksa često dovodi do neformalnih dogovora koji narušavaju principe demokratije i kompromituju interese dece i ansambala zbog ličnih ambicija.

Zato predlažemo sledeću strukturu izbora:

- Skupštinu ASFD čine svi ansambli koji su učestvovali na prethodne dve Evropske smotre – svaki ansambl ima pravo na jedan glas.
- Kandidatura za predsednika ASFD je otvorena za sve predsednike nacionalnih saveza, uz obaveznu prijavu u vidu video snimka sa prikazom plana rada i vizije za budući razvoj ASFD.
- Glasanje za predsednika odvija se u dva kruga, prema principu većinske podrške.
- Jedno lice može obavljati funkciju predsednika najviše dva uzastopna mandata (jedan mandat je u trajanju od 2 godine)
- Nakon izbora predsednika, pristupa se izboru članova Upravnog odbora. Kandidovati se mogu svi koji imaju podršku svog društva ili državnog saveza.
Broj članova po državama bio bi proporcionalan broju ansambala, na primer:

- Nemačka: 3 člana
- Austrija: 2 člana
- Švajcarska: 2 člana

- Francuska, Italija, Rumunija, Slovenija, Hrvatska: po 1 član
- Države koje ne dovode nijedan ansambl imale bi pravo na predstavnika u upravi bez prava glasa, kako bi mogle da izraze svoj stav i doprinesu diskusiji.
- Kandidati za upravu takođe dostavljaju video prezentaciju (do 5 minuta), koja se šalje svim ansamblima. Glasanje se odvija u jednom krugu, po državama.

2. Osnivanje umetničkog odbora

Predlažemo formiranje Umetničkog odbora, koji bi bio sastavljen od po dve osobe iz svake države. Te osobe biraju dva predstavnika, koji će biti deo Uprave – kao telo koje daje predloge upravi u vezi sa umetničkim standardima, kriterijumima, tematskim smernicama i izborom stručnih kadrova. Ova dva predstavnika će ući u Upravu sa punim pravom glasa, kao i ostali članovi uprave.

Konačna struktura Upravnog odbora bila bi:

Predsednik + 14 članova uprave, birani demokratski i uz jednak pristup svim zajednicama.

3. Promene u Pravilniku

- Članovi žirija koji ocenjuju na jednoj smotri ne mogu učestvovati u žiriju naredne godine.
- Ansambl koji osvoji prvo mesto na ovogodišnjoj smotri nema pravo takmičarskog učešća na narednoj Evropskoj smotri, već nastupa isključivo revijalno, sa obavezanim programom u trajanju od 10 do 30 minuta.
- Bilo kakve izmene pravilnika moraju biti usvojene najmanje tri meseca pre održavanja Evropske smotre
- Izbor žirija se vrši u decembru prethodne godine. Sastav:
 - 3 člana za igru
 - 1 za muziku/pevanje
 - 1 za nošnju

Žiri prati i državne smotre, kako bi se postigao kontinuitet i ravnoteža u ocenjivanju.

Svaki žiri je u obavezi da dostavi pisani izveštaj, koji će biti javno objavljen uz zvanični izveštaj o Evropskoj smotri.

4. Standardizacija kriterijuma ocenjivanja

Za igru (koreograf) ($4 \times 25 = 100 / 2 = 50$) :

- Igrački obrasci: 25 poena
- Stil igre: 25 poena
- Koreografija (sklop igara u celini, dinamika, scenske promene, dramaturgija): 25 poena
- Psihološki doživljaj igre (energija, emotivni izraz, scenska kultura, interaktivni kontakt sa publikom): 25 poena

Za muziku i pevanje (po mogućstvu osoba koja ima iskustva u pisanju aranžmana) ($4 \times 25 = 100 / 4 = 25$) :

- Aranžman: 25 (Nosač zvuka 15) (usklađenost i odnos instrumenata)
- Orkestar : 25
- Pevanje: 25
- Stil pevanja koji je autentičan za oblast koja se prikazuje: 25

Za nošnju (Etnolog / antropolog) ($4 \times 25 = 100 / 4 = 25$) :

- Autentičnost (Prilagođenost odabranoj etnokoreološkoj oblasti): 25
- Odabir i kombinacija elemenata: 25
- Scenska urednost: 25
- Stabilnost elemenata na sceni: 25

Članovi žirija učestvuju u ocenjivanju i davanju komentara isključivo iz svoje stručne oblasti.

→ Prosečna ocena se izračunava aritmetički.

→ Ovaj sistem mora biti ujednačen za sve državne i evropske smotre.

5. Minimalni scenski uslovi (van pozorišta)

- Profesionalno ozvučenje sa visećim mikrofonomima (2 reda po 3-4 mikrofona)
- Monitoring za igrače i muzičare
- Posebno vreme za tonske probe (odvojeno od opštih proba)
- Ozvučenje orkestra se podešava i digitalno memoriše pre početka programa, tako da nakon početnog podešavanja nema potrebe za dodatnim promenama tokom izvođenja pojedinačnih koreografija. Time se obezbeđuje tehnička stabilnost i konzistentan kvalitet zvuka za sve nastupe.
- Orkestar se tokom programa naizmenično raspoređuje sa leve i desne strane scene, u skladu sa redosledom koreografija, bez obzira na broj ansambala za koje orkestar izvodi muziku. Ovakva rotacija omogućava nesmetani protok izvođenja i brzu logističku prilagodbu u toku programa.
- Adekvatno osvetljenje
- Bočne zavese za zaklanjanje ansambala u pripremi
- Jedan odgovorni član ASFD pored miksete tokom nastupa, kako bi se sprečile neovlašćene intervencije

→ Ovo su osnovni tehnički uslovi, imajući u vidu značajna sredstva koja ansambli ulažu za učešće.

6. Okrugli sto sa žirijem

Po završetku svakog dana (subota i nedelja), organizuje se otvoreni razgovor sa članovima žirija kako bi se omogućila transparentnost i razmena mišljenja.

7. Redosled nastupa

Predlažemo dodatno razmatranje i preciziranje načina određivanja redosleda nastupa, uz poštovanje jednakih uslova za sve.

8. Povratak koncepta domaćinstva Evropske smotre

Potrebno je razmotriti model domaćinstva, gde bi se određene države ili ansambli mogli kandidovati za organizaciju smotre uz jasno definisane kriterijume.

9. Sedište ASFD

Imajući u vidu da Asocijacija okuplja srpske folklorne ansamble iz dijaspore, smatramo da bi njeno sedište trebalo da bude upravo u dijaspori, odnosno u jednoj od evropskih zemalja. Time bi se omogućilo direktno apliciranje za subvencije koje Republika Srbija dodeljuje za projekte u kulturi u dijaspori, čime bi se izbegla potreba za korišćenjem pravnih okvira drugih udruženja, kao što je to bio slučaj prethodne tri godine.

10. Poštovanje Pravilnika

Ključni preduslov za očuvanje kvaliteta jeste dosledno poštovanje Pravilnika Evropske smotre u svim fazama pripreme i realizacije.

Zaključak

Verujemo da se samo kroz ovakav model demokratizacije, stručnosti i transparentnosti može vratiti poverenje ansambala i podići Evropska smotra na nivo koji je nekada imala — kada je okupljala više od 50 ansambala iz čitave Evrope. Napominjemo da ovo nije konačno definisan koncept, već predlog pravca u kom bi trebalo dalje razvijati inicijativu.

S poštovanjem,

KUD Biseri na čelu sa predsednikom društva Goranom Jablanovićem

#MakeSmotraGreatAgain